

РЕШЕНИЕ

№ 1258

гр. София, 10.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 10-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на двадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Цветко Лазаров

Членове: Ралица Димитрова
Нина Стойчева

при участието на секретаря Ирена М. Дянкова
като разгледа докладваното от Ралица Димитрова Въззивно гражданско дело
№ 20231000500465 по описа за 2023 година

Производството е образувано по въззивна жалба на М. С. С. срещу решение № 3570/02.12.2022г. на СГС, ГО, 17 състав, постановено по гр.д. № 5907/22г., с което е отхвърлен искът му с правно основание чл.49 от ЗЗД.

Жалбоподателят твърди, че първоинстанционното решение е неправилно и незаконосъобразно. Счита, че от събраните доказателства са доказани всички предпоставки от фактическия състав на чл.45 от ЗЗД. Противоправното деяние се състои в умишлено манипулиране на общественото мнение и внушаване на негативна нагласа по отношение на личността му чрез приписването на престъпление и публикуването на подвеждащи твърдения, целящи да опозорят и накърнят доброто му име. Съдът не е обсъдил свидетелските показания, което е процесуално нарушение. Въззивникът поддържа, че процесната статия не е оправдана с оглед ролята на медиите да информират обществото за важни и значими въпроси. В нея са изложени твърдения за факти, които не отговарят на истината. Сочи, че статията цели да се увреди доброто му име, което е противоречи на чл.39, ал.1 от Конституцията на РБългария. Твърди, че упражняването на правото на свободно изразяване и разпространяване на

мнение и информация не може да бъде извършвано по начин, по който да се накърняват чужди права и законни интереси. Счита, че поради известността му в обществото в конкретната хипотеза по-високият праг на търпимост към обществената критика не е оправдан и обоснован, поради което има умишлено засягане на честта и достойнството му.

Затова моли въззивния съд да отмени решението на СГС и постанови друго, с което уважи предявения иск.

Ответникът не взема становище по жалбата.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства в първоинстанционното и възивно производство по реда на чл.235 от ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Съдът е сезиран с иск по чл.49 от ЗЗД. В исковата молба ищецът М. С. твърди, че ответникът „Ню медия груп“ ЕАД е собственик и издател на вестник „Уикенд“. В брой 15/598/ от 16-22.***г. на заглавната страница е публикувано заглавие : „М. С. пратил куршума в плик на прокурор А. К.“ ? и е отбелязано, че статията е публикувана на стр.20. В горния ляв ъгъл на същата страница е публикувано черно каре, в което с бели букви се излагат твърдения, че ищецът и хора от близкото му обкръжение са заподозрени за куршумената заплаха срещу прокурор А. К.. В статията са изложени, че той се е заканвал, че ще унищожи магистрата. Твърденията в процесната статия не отговарят на истината, те са манипулативни, целящи да генерират читателски интерес , но и да опозорят името му. М. С. твърди, че със статията е нарушена свободата на словото и чл.39, ал.2 от Конституцията на РБългария. Правилата на журналистическата етика изискват предоставяне на надеждна и прецизна информация. Статията погазва всякакви морални и етични норми на журналистиката. Тя умишлено го убеждава в извършване на престъпление по смисъла на чл.144 от НК. Вестникът е използвал снимки на ищеца, за които той не е давал съгласие. Затова моли съда да осъди ответникът да му заплати обезщетение за неимуществени вреди от 50 000лв. ведно със законната лихва, считано от 16.04.2022г. до окончателното му изплащане.

Ответникът „Ню медия груп“ ЕАД не е депозирало писмен отговор.

Към исковата молба е представена заглавната страница на вестник

„Уикенд“, бр.15/398/, 16-22 ***г. и още две страници от броя.

Съдът счита за неотнормими към спора представените към исковата молба : молба от адв. Л. Т., адресирана до СпНС, 8ми състав, протокол от открито съдебно заседание от 03.12.2018г. по чнд№ 4072/18г., поради което не следва да ги обсъжда в решението си.

В хода на съдебното дирене са събрани гласни доказателства.

Свидетелят Б. излага твърденията за реакцията на ищеца, когато е видял статията, неговото емоционално състояние след като я е прочел. Свидетелят споделя личните си впечатления от здравословното състояние на М. С..

Съдът дава вяра на показанията на свидетеля като основаващи се на лични впечатления за фактите, които излага.

При така събраните доказателства първоинстанционният съд е отхвърлил иска изцяло.

Пред въззивния съд нови доказателства не са ангажирани.

При така установената фактическа обстановка от правна страна съдът приема, че предмет на въззивно разглеждане е иск с правно основание чл.49 от ЗЗД.

Въззивният съд се произнася служебно по валидността на първоинстанционния съдебен акт, по допустимостта му само в обжалваната частта, а по отношение на неговата правилност е обвързан от посоченото в жалбата- чл.269 от ГПК, с изключение на допуснато нарушение на императивна материалноправна норма.

Обжалвания съдебен акт е валиден и допустим.

По правилността му.

Отговорността за вреди на юридическите лица е по чл.49 от ЗЗД. По съществото си тя е гаранционно обезпечителна, тъй като ответното дружество не отговаря за своя вина, действие или бездействие, а за такива на негови работници или служители. Те трябва да се причинили вредите- имуществени или неимуществени, при или по повод възложената им работа, както и те да се дължат на техни противоправни действия или бездействия, които да са извършени виновно. Предмет на доказване е както наличието на фактическия

състав на непозволеното увреждане, а така и също и факта на възлагане на работата. В случая по чл.49 от ЗЗД законодателят е възложил репариране на вредите на правен субект, който отговаря на основание, различно от това на деликвента. Отговорността по чл.49 от ЗЗД се реализира въз основа на правната норма, чиито фактически състав изисква установяването на определени предпоставки. При осъществяването им се достига до ангажиране на отговорността на възложителя на работата. С оглед характера на отговорността по чл.49 от ЗЗД възложителят на работата, какъвто е издателят на вестника, не извършва с възлагането на работата противоправно деяние. Но той отговаря за такова, извършено от този, на когото е възложил работата. Възложителят може да се освободи от отговорност, ако докаже, че този, комуто е възложена работата не е причинил вреда и действията му не са виновни и противоправни или ако вредата не е причинена при или по повод на възложената работа/ПП на ВС № 7/29.12.1958г./.

Съгласно чл.154, ал.1 от ГПК всяка страна е длъжна да докаже и установи фактите, на които основава своите искания или възражения. Последиците от недоказването им се понася от нея, които се изразяват в отхвърляне или уважаване на иска. Така в тежест на ищеца по иска с правно основание чл.49 от ЗЗД е да докаже настъпилите за него имуществени и неимуществени вреди, както и че са в причинна връзка с твърдяното противоправно действие или бездействие, в случая изнесеното в публикуваната статия.

Свободата на словото не е абсолютна, а се разпростира до пределите, след които вече се засягат чужди субективни права и конституционни ценности, каквито са доброто име, честта, личният и семейният живот и правата на други граждани. Т.е. едно право се разпростира до там, където започва правото на друг правен субект. Записаната в чл.40, ал.1 от Конституцията свобода на печата и средствата за масово осведомяване е свързано с правото на личността да бъде информирана по въпроси, които представляват обществен интерес. В нейното съдържание не се включва възможност за разпространение на неверни данни, засягащи лични граждански и човешки права. Именно накърняването по този начин на доброто име на друго е основание за ограничаване на възможността свободно да се изразява мнение, както по силата на общата ограничителна

разпоредба на чл.57, ал.2 от Конституцията, така и с оглед ограничаващото правило на чл.39, ал.2 от Конституцията, с което правото на мнение се ограничава заради друго, конкуриращо се право. Извършването на намеса в правото свободно да се изразява мнение е правно обосновано, когато то се използва за накърняване на правата и доброто име на друго. По този начин се охраняват честта и достойнството на личността. Всеки има право на защита срещу незаконна намеса в личния и семейния му живот и срещу посегателства върху неговата чест, достойнство и добро име. Това право на личността е записано и в чл.10 от Европейската Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи. Тази норма не гарантира изцяло неограничена свобода на изразяване на мнение, дори когато засегнатия проблем е обществено значим. В ал.2 на чл.10 от ЕКЗПЧ е предвидено, че правото на свободно изразяване на мнение може да бъде ограничено доколкото е възможно чрез него да се засегне репутацията или правата на друго/ Решение по делото „Й. и Т. срещу България“ на ЕСПЧ/. Правото на защита срещу незаконна намеса в личния и семейния живот на определена личност и срещу посегателства върху нейната чест, достойнство и добро име не може да бъде накърнявано, включително и от представители на печата или другите средства за масова информация по повод на изпълнение на служебните им задължения. Следва да се прави разграничение между фактически твърдения и оценъчни съждения. Първите подлежат на проверка, докато вторите не могат да се проверяват за тяхната вярност- те представляват коментар, а не възпроизвеждане на обстоятелства от обективната действителност. / Р № 62/06.03.2012г. по гр.д. № 1376/11г. IV г.о. на ВКС, Р № 85/23.03.2012г. по гр.д. № 1486/11г., IV г.о на ВКС/. Фактическите твърдения представляват факти от действителността, за които трябва да се извърши проверка от съда дали са верни и позорят адресата. Оценките, мненията, не подлежат на проверка за вярност, тъй като не са конкретни факти от действителността.

Изразяването на негативна оценка би било укоримо и деликтно само, ако осъществява състава на престъплението обида. Тези критични и негативни мнения за личност, известна в обществото, какъвто е и жалбоподателят, не пораждат отговорност, ако не засягат достойнството на личността. / Р № 62/06.03.2012г. по гр.д. № 1376/11г., IV г.о на ВКС/ В случая заглавието на статията, публикувано на първа страница на вестника,

макар да е поставен въпросителен знак, фактически съдържа в себе си твърдението, че въззивникът е „пратил куршума в плик на прокурор А. К.“. В черното каре, изписано с бели букви, поместено в горния ляв ъгъл на стр.20 от вестника, се съдържа твърдение, че именно М. С. и хора от обкръжението му са заподозрени за куршумената заплаха към магистрата. Т.е. създава се внушението, че М. С. лично или чрез свои приближени заплашва прокурора, виновен за продължителния му престой в ареста. Марка от съдържанието на статията, публикувана на стр. 20 да се поставя под съмнение участието на жалбоподателя в „куршумената заплаха“, заглавието и съдържанието на черното каре в горния ляв ъгъл на страницата, са достатъчно ясни относно участието му в изпращането на куршума в плик. По този начин се създава внушение у читателите на печатното издание, че ищецът стои зад заплашването на прокурора. В тежест на издателя на вестника е да докаже твърдението, като факт от действителността, което се съдържа в статията, а съдът да провери неговата вярност. Фактът подлежи на проверка за истинност в хода на гражданския процес. Доказателства в тази насока не са ангажирани, поради което следва да се приеме, че изложеното във в. „Уикенд“ от 16-22 ***г., отнасящо се до М. С., е невярно. По този начин се нанася вреда на доброто му име в обществото, произтичащо от публикуваните конкретни факти, както и невярно внушение за извършено престъпление. Твърденията са позорящи за личността на въззивника. От свидетелските показания се установява, че след като е прочел статията М. С. е пребледнял, ядосал се е. Приел е тежко изложеното в нея, защото вестникът се чете от роднини, близки, бизнес партньори, децата му. Оплаквал се е , че не може да спи, че нощно време се буди и е започнал да взема лекарства за кръвно налягане. Свидетелят е присъствал на срещи, в които партньори на ищеца са питали дали изложеното в статията е вярно. Съдът приема, че излагането на неверни твърдения, разпространени в печатно издание, до което имат достъп неограничен кръг от хора, оказва негативно влияние върху психическото и здравословното състояние на всеки човек. Те му влияят в емоционално отношение доколкото може да бъде възприеман като престъпник. Невярната и непроверена информация, използвана от журналист, противоречи на добрите нрави и морала, на правилата на журналистическата етика. Ето защо като прецени всички доказателства по отделно и в тяхната съвкупност въззивният съд намира искът за частично

основателен до размер от 5000лв. Това обезщетение ще репарира неимуществените вреди, причинени на М. С..

Поради изложеното обжалваното решение следва да се отмени в частта, в която предявеният иск е отхвърлен за 5000лв. като в останалата част се потвърди.

По разноските.

На въззивника се дължат разноски за двете инстанции в размер на 605лв. за СГС и 565 лв. за САС.

На ответника не се дължат разноски, тъй като такива не е направил пред двете инстанции.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 3570/02.12.2022г. на СГС, ГО, 17 състав, постановено по гр.д. № 5907/22г. в частта, в която е отхвърлен искът, предявен от М. С. С. за 5000лв. и вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА „Ню Медия Груп“ ЕАД, ЕИК 200723843, гр. Ямбол, ул. „П. Хитов“ № 9 да заплати на М. С. С., ЕГН ***** и със съдебен адрес: гр. София, ул. „Ив. Денкоглу“ № 46, ет.1 чрез адв. А. П. сумата от 5 000лв./ пет хиляди лева/ обезщетение за неимуществени вреди по иск с правно основание чл.49 от ЗЗД, ведно със законната лихва, считано от 16.04.2022г. до окончателното ѝ изплащане, както и 1170 лв. разноски по делото пред двете инстанции.

ПОТВЪРЖДАВА решението в частта, в която предявеният иск е отхвърлен над 5000лв. до 50000 лв.

Решението подлежи на обжалване пред ВКСК в едномесечен срок от съобщението до страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____